

МАҲАЛЛИЙ МАҲСУЛОТЛАРНИ БИРЖА САВДОЛАРИГА ЧИҚАРИШ ТАРТИБИ СОДДАЛАШТИРИЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев раислигига

17 май куни товар-хомашё биржасида савдоларни ва унда маҳаллий корхоналар иштирокини кенгайтириш масалалари бўйича видеоселектор ийғилиши ўтказилди.

Биржа бу — бозор иқтисодиётининг алифбоси. Ундаги савдолар эркин рақобатни шакллантиради, тадбиркорлар учун янги бозорларни очади, "яширин иқтисодиёт" ва коррупцияни кескин камайтиради.

Шу борадаги испоҳотлар натижасида сунгич уч йилда юртимизда биржа савдо айланмаси 2 бараварга ўшиб, 90 трillion сўмга етган, сотиладиган товарлар сони саёз бараварга кўйлган.

Бундан ташкири, хорижий давлатларда Узбекистон товар-хомашё биржасининг 20 та савдо майдончиси ташкил этилиб, жорий йилнинг 4 ойида улар орқали 170 миллион долларларни маҳсулот сотилган. Шунингдек, 1 минг 200 дан ортиқ хорижий компаниялар юртимизда биржасида катта ҳажмда маҳсулот кўйишини бошлади.

Иларга савдоларда "ўртакас"лар кўп бўлгани сир эмас. Ўтган йили эса ийрик корхоналар биржадаги очик-ошкора савдолар хисобига 8 триллион сўм кўшимча даромад қилган.

Шу билан бирга, биржа савдоларини ташкил этиш, маҳаллий тадбиркорларнинг иштирокини кенгайтириш бошасида хали хайримли камчиликлар бор.

Мисол учун, биржа савдоларининг 85 фюзизни 45 турдаги юқори ликвидли товарлар ташкил этмоқда. Тўқимачилик, ипак, чарчи кабели маҳсулотни ортиқча

хужжатларсиз сотиш йўлга кўйилади.

Энг яхши сотилган товарлар, кейинчалик, биржанин асосий савдо майдонларига жойлаштирилади. Тадбиркорларни давлат рўйхатидан ўтказиша, бир жадиди таъсида ташкил этиш, фермер ва юк ташувчиларни рўйхатдан ўтказиб, уларга кулаильик яратиш бўйича кўрсатмалар берилди.

Яна бир қулаильиги — маҳаллий тадбиркорларни маҳсулотлари учун биржа тўловлари 2 бараварга қисқартирилади.

Солик назоратни тадбиркорларнинг биржа орқали сотган ёки харид килган товарларни бўйича кўшимча урганишлар таъсида ташкил этилади.

Биржада имкониятлардан фойдаланиб, биржадаги товар айланмасини 2 бараварга ошириш мумкинлиги таъкидланди.

Хусусан, кимё, нефть-газ, металлургия, тўқимачилик ва озиқ-овқат саноатидаги улкан заҳиралар кўрсатиб ўтилди.

Биржада экспорт-импорт маҳсулотлари савдоларни ошириш масаласига хам алоҳида эътибор қартилади. Бу борадаги тартиб-таомилларни хам енгиллаштириш чоралари бориланди.

Иштирокида биржа савдоларида катнашиш истагидаги тадбиркорларга кўмаклашиш, соҳада мутахассислар тайёрлаш бўйича қатор топшарилар берилди.

Тармоқ ва худуд раҳбарлари биржа савдоларини кенгайтириш режалари бўйича ахборот берди.

ЎЗА

ЎЗБЕКИСТОН ВА ҚОЗОГИСТОН ЕТАКЧИЛАРИ ИККИ ТОМОНЛАМА ВА МИНТАҚАВИЙ КУН ТАРТИБИДАГИ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРНИ МУҲОКАМА ҚИЛДИЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 17 май куни Қозогистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев билан телефон орқали мулоқот қилди.

Давлатимиз раҳбари Қозогистон Президентини тавалуд куни билан самимий муборакбод этиб, унга мустаҳкам соглик, баҳт-саодат ва муваффақиятлар бирорада Қозогистонга тинчлик-осойишталик ва равнак тилади.

Ўзбекистон — Қозогистон дўстлик, яхши кўшичиллик, стратегик шерлиқлик ва иттифоқчилик муносабатлари жадал

ривожланниб бораётгани катта мамнуният билан қайд этилди.

Жорий йил бошидан ўзаро савдо кўрсаткичлари барқарор ошиб борилади. Яқинда мамлакатларимиз ўтасида темир йўлда йўловчи ташиш кайта тикилди.

Куни кечга Ўзбекистон ва Қозогистон хукумат делегациялари ўтказган музокараларнинг амалий натижалари

юкори баҳорланди. Кўшима кооперация лойиҳаларини тайёрлаш ва амалга ошириши жадаллаштириш мухим экан таъкидланди.

Иккى мамлакат етакчилари халқаро

кун тартиби ва минтақавий ҳамкорликни кенгайтиришнинг долзарб масалалари юзасидан хам фикр алмашдилар.

ЎЗА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ ТИББИЁТ МУАССАСАЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ МОДДИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ҲАМДА РАҒБАТЛАНТИРИШНИ КУЧАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИRLARI TЎFRIСИДА

1. Бепилансинки, 2022 йил 1 июндан бошлаб давлат тиббиёт муассасалари тиббиёт, фармацевтика ва бошха ходимларнинг ойлик лавозим маошлари:

Давоми 2-бетда

Давлат тиббиёт муассасалари ходимлари фаолияти самарадорлигини ошириш, юкори самарали меҳнатга интилиши учун мунисиб шарт-шароитлар яратиш, уларнинг ўз касбий даражасиги ошириб боришидан манфаатдорлигини таъминлаш, шунингдек, 2022 йил

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Республикаси Президентининг согликни сақлаш соҳаси вакиллари билан

"Тиббиётдаги испоҳотлар — инсон

қадри учун" мавзуидаги очиқ мулоқоти

дарависида белгиланган вазифалариги таъминлаш мақсадиди:

18 март куни ўтказилган Ўзбекистон

Респ

ЎЗБЕКИСТОН ТАШАББУСЛАРИ – АМАЛДА

**Борий АЛИХОНОВ,
Олий Мажлис Сенатининг
Оролбўйи минтақасини ривожлантириш
масалалари ва экология кўмитаси раиси**

Бошланиши 1-бетда

Кувонч билан айта оламизи, охирги йилларда бу борада нафакат миллӣ ва минтақавий, балки глобал миқёсда дадиң қадамлар ташланди. Бунга Президентимиз Шавкат Мирзиёевининг кательяти ва сабиткадамлиги, халқимиз мағнафатини қўзлаб кўрсатган катта жасорати мухим турткір бўлди. Давлатимиз раҳбари ташаббуси ва доимий эътибори туфайли сўнгги йилларда Оролбўйи минтақасида экологик барқарорлини таъминлаш, ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича янги ислоҳотлар ва халқаро ташаббуслар амалга оширилмоқда. Жумладан, БМТ-нинг Оролбўйи минтақаси учун Иносон ҳавфисизлиги бўйича кўп томонлама шериклик траст жамғармаси, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Оролбўйи халқаро инновация маркази ташкил этилди.

Бугунги кунда Оролнинг куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” автоматик

Хозирги кунда Оролнинг куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” автоматик

“

Президентимизнинг 2020 йил 11 ноябрдаги “2020-2023 йилларда Қарақалпогистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ҳам минтақа ривожида яна бир мухим дастуриламал ҳужжат бўлди. Унга мувофиқ, ҳар бир шаҳар ва туманинг имкониятларидан келиб чиқсан ҳолда “ўсиш нутқалари” белгиланди. Тадбиркорлик субъектларига ер солиги, мол-мулк солигидан озод қилиш каби қатор имтиёз ҳамда енгиллик берилди. Бу йўналишда 2020-2023 йилларда 1 минг 359 та лойиханинга амалга ошириш орқали 17 мингдан кўпроқ янги иш ўрни яратиш белгиланди. Бутунгача 1 минг 139 та лойиха ишга туширилган ҳамда 9 минг 152 та янги иш ўрни ташкил этилди.

Президентимизнинг 2020 йил 11 ноябрдаги “2020-2023 йилларда Қарақалпогистон Республикасини комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ҳам минтақа ривожида яна бир мухим дастуриламал ҳужжат бўлди. Унга мувофиқ, ҳар бир шаҳар ва туманинг имкониятларидан келиб чиқсан ҳолда “ўсиш нутқалари” белгиланди. Тадбиркорлик субъектларига ер солиги, мол-мулк солигидан озод қилиш каби қатор имтиёз ҳамда енгиллик берилди. Бу йўналишда 2020-2023 йилларда 1 минг 359 та лойиханинга амалга ошириш орқали 17 мингдан кўпроқ янги иш ўрни яратиш белгиланди. Бутунгача 1 минг 139 та лойиха ишга туширилган ҳамда 9 минг 152 та янги иш ўрни ташкил этилди.

ТАДБИРКОРЛАРГА ЯНГИЧА ИМКОНИЯТЛАР

Президентимиз 2021 йил 20 август куни мамлакатимиз тадбиркорлари билан ўтказган очик мулокотида тадбиркорлар кейинги йилларда иқтисодиётимиз ва ислоҳотларимиз таянчига ҳамда локомотива айланганини таъқидлаб, уларнинг фаолиятига юксак баҳо берди. Учрашуда тадбиркорликни қўллаб-куватлаш, тизими муммаларни бартараф этиш чора-тадбирлари мұхоммади этилиб, тадбиркорликни янада ривожлантириш борасида мухим режа ва вазифалар белгилаб берилди. Энг долзарб муммаларни тизимлаштириб, уларни ҳал этишга қартилган еттига

хамкорлигига янги авлод биоўғитлар ишлаб чиқиди ва улар асосида экологик ҳавфисиз, ресурстежамкор, иқтисодий жиҳатдан самарали биоагротехнология яратилди.

Айтиш керакки, қишлоқ ҳўялалиги биоагротехнологияни қўллаш озиқ овқат ҳавфисизлигини таъминлашниң мухим омили бўлиб, ўсимликларининг фосфорларини шўрланиш дарахасини камайтиради, турпук унумдорларигини 20-30 фойзагча оширади. Иқтисодий жиҳатдан, қишлоқ экспортчилар томонидан ишлаб чиқарилган юкори кўшилган кийматга эга маҳсулотларни ортилди. Йўл транспортида ташиш харажатларининг 50 фоиз қисмини, махаллий экспортчилар томонидан ишлаб чиқарилган юкори кўшилган кийматга эга маҳсулотларни экспорт қилишида, уларнинг Каспий денизигача ташиш билан боғлиқ транспорт харакатларини тўлиқ қоплаб бериш тартиби жорий этилди. Қарақалпогистон Республика

ОРОЛБЎЙИ МИНТАҚАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎЛИДА

Оазис ташкил этилиб, турли манзарали мева мева даражати кўчтади.

НУФУЗЛИ ХАЛҚАРО МИНБАРДАН ЎНГРАГАН ДАЪВАТ

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкමиятига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Органик чиқинчиларни утилизация кишилини бўйича “Kseong techconstruction” МЧЖ томонидан ишлаб чиқилган техник-иқтисодий асосларга мувофиқ, лойиханинг инвестиция ҳажми 5 миллион АҚШ долларига оширилиб, ишлаб чиқарилган сўнг маблагъ асрарлиб, илмий-таддикот ишлари олиб борилди. Шунингдек, Фанлар академиясининг Ботаника институти билан ҳамкорликда илмий-таддикот ишлар олиб борилмоқда.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкමиятига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Табиияти, инсоният келажагини ўйлаб килинган бу ҳаракат бесамар кетмади. Орол муммосига эътибор кучида бошлади. Аввало, экологик ноҳуш худудда тизимиш ишларни амалга оширишни ҳариди. Қатор ҳуқуқий хужжатлар қабул килинди, уларнинг ижросини таъминлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” шартнома имзоланган.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкມијатига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” шартнома имзоланган.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкມијатига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” шартнома имзоланган.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкມијатига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” шартнома имзоланган.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкມијатига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” шартнома имзоланган.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкມијатига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борилмоқда. Ўтган давр мөвбайнада кариб 1 миллион 730 минг гектардан зиёд майдондан ўрмонзорлар барпо этилиб, саксовул ва бошча чулга чидамли ўсимликлар уруғи сегиди. Орол денгизининг суви куриган майдонида “Оролбўйи минтақасида” шартнома имзоланган.

Бугунги кунда Оролбўйда кенг кўпич ёлган хайрли ишларни кузатар эканман, беихтиёри тасаввуримда БМТнинг 2017 йилда бўлиб ўтган 72-сессиясидаги воқеалар гавдаданади. Ушанда Президентимиз тарихда илк бор, БМТ олий министридан тарихда Орол денгизи харитасини бутун жаҳон ҳамкມијатига кўрсатди. Орол билан боғлиқ экологик муммалонинг нечоғлини чукун ва нақадар муррабаблигини куончаклик билан сўзлади. Денгизнинг куриши билан боғлиқ оқибатларни бартараф этишда халқаро миқёсдаги саъъ-ҳаракатларни бирлаштиришда этилди.

Оролбўйни куриган тубида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича дунёда муқобили бўлмаган ишлар олиб борил

ЯНГИЧА ЁНДАШУВЛАР

ИННОВАЦИОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

ХАРАЖАТНИ КАМАЙТИРИБ, САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРАДИ

Фазлиддин Мўминов,
Инновацион ривожланиш
вазирлиги бошқарма бошлиғи

Авлаллари бобон, дехқон деганданда кўз ўнгимизда содда инсонлар гавдаланган бўлса, бугун бу образ анча ўзгарган: энди белига қўйиқ болгалик, қўйига жетмон кўттарган, офтобда тинимсиз ишлаш ва чароқ сабаб юзига ажинлар тушган одамни тасаввур қилмаймиз. Боиси, бир қарашда оддий тюлган фермерлик, дехқонлик соҳа вакилларидан улкан салоҳият талаб қўлмоқда. Ўша содда образнинг кетмон ушлашни, бир-икки экинши экинши етариғи бўлмайти. Соҳага хос замонавий илмга ҳамқадам бўлганларгина йил бўйи қўлган меҳнати самарасини кўрмоқда.

Чинакам даромад манбаига эга бўлиш учун эса янги технологиялар ва инновацион усуслардан ўринли фойдаланиши зарур. Ахир, замон ўзгариб, соҳалар жадал тараққий этаётган вақтда ер билан тил тошиши ҳам осон бўлмайти.

Илгор гоя ва ташаббусларни амалиётта татбиқ этиш тараққиётга эришиш нинг муҳим босқичидир. Бу борадаги ишлар ривожида эса Президентимизнинг 2021 йил 3 февралдаги "Қишлоқ хўжалигида билим ва инновациялар тизими хамда замонавий хизматлар кўрсатишни янада ривожлантириш тўғрисида"ғи фармони муҳим ҳуқуқий асос бўлмоқда. Ҳусусан, мазкур ҳужжатда белгиланган вазифалари ихкосини тъминлаш орқали тадбиркорлик субъектларига илмий асосланган ахборат, замонавий хизматлар кўрсатиши, ишлаб чиқариши илм-фан ютуклари ва инновацияларни кенг яхри этиш, агрохизматлар кўрсатиши тизимининг узвий интеграцияси тъминланмоқда.

Қишлоқ хўжалиги соҳада янгилият, хосилдорлик ва тупроқ унумдорлигини ошириш муҳим. Боиси, иктисадий ўсish ҳам, иктиномий фаровонларни ҳам бевосита инновацияларга боғлиқ.

Иситиш учун маблаг сарфланмайди

Бугун фермер ва дехқонлар олдида турган муҳим вазифа — ҳаражатларни камайтириб, хосилдорликни ошириш. Бундай ёндашув, ўз навбатида, бозор-

тизимини бир вақтда иссиқ сув ва ёқилиғи билан ҳам тъминлаиди. Жараёнда термик чиқиндилар қайта ишланаб, атроф-муҳит учун зараар камайтирилади. Лойиҳанинг амалга оширилиши натижасида иссиқона мажмуналари баркарор мукобил энергия билан тъминланаб, маҳсулотлар таннорхидаги энергия харажатларни улуши камайди.

Тритикале — юқори оқсилга эга ўсимлик

Олимларнинг хисоб-китобига кўра, 2050 йилга бориб Ер сайдераси ахорлиси 9,6 миллиардга етади ва уларни озиқ-овкат билан тъминлаш учун бугунгига нисбатан 70 фоиз кўп маҳсулотлар керак бўлади. Экологик вазият ёмонлашиши, энергия воситалари қимматлашуви ва ер унумдорлиги пасайиб кетиши талаб даражасидаги озиқ-овкат маҳсулотлари етиширишга жиддий тўсік бўлади. Мазкур муммомларни замонавий технологиялар орқали инновацион ечиш, дехқончилик фаолиятини янгича ёндашувлар асосида бошқарши

ларимиз тўқинлиги ва маҳсулотлар таннорхи паст бўлишига хизмат қиласи. Замонавий иссиқона мажмуналарда мева-сабзавот етишириш сарфининг

катта қисмини энергия ҳаражатлари ташкил қиласи. Бу ўз-ўзидан таннорхи ошишига сабаб бўлади.

Қарши мухандислик-технология институти жамоаси мажаллий биомассадан иссиқоналарнинг иситиш тизимини узлукисиз ёқилги ва иссиқлик энергияси билан тъминлашга хизмат қиласидан ишларни курилма ишлаб чиқди.

Мазкур технология мажаллий биомасса ва углеводородни чиқинидан мукобил ёқилги олиш имконини беради. Реакторнинг иккиласми иссиқлигидан эса иссиқонанан иситиш юкламиши тулиниада.

Пиролиз курилма комбинациялашган бўлиб, иссиқоналарнинг иситиш

тозишига сабаб бўлади.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан шартнома ҳам имзоланиб. Ҳозир 10 гектара тритикаленинг (бошқол экин) "Сардор" нави илоруғлини ёкилди.

Тритикале — озуқавий қўймати юқори экин. Авлодларо дурагай бўлгани учун унда бўғдой ва жавдарниң ирсий бўлти ҳамда ҳусусиятлари мавжуд. Боншоғининг кўрниши, тузилиши, донининг

орқалигина ҳал этиш мумкин. Бу борада мева-сабзавотларнинг янги навлашни яратиш ҳам мухим саналади.

Сабзавот, полис экинлари ва картошкочилик илмий-тадқиқот институтининг Сурхондарё илмий-тажриба стансияси томонидан сабзавот ва донали экинларнинг 11 турдаги янги нави яратилиб, чет давлатлар билан ш

Ижод бўстонига

ЯРАШАЁТГАН ГУЛУ ЧЕЧАКЛАР

болажон устозлар меҳри билан бўй чўзади

Давлатимиз раҳбари ташабуси билан юртимиздаги 10 мингга яқин умумтаълим мактабларида иш бошлаган ижодий-маданий тарғиботчиларнинг аксарияти бугун устозликни улуглаб, мурғак қалбларга ижод уругини экиб бўлди. Улар аста-секин униб, кўёшга талпина бошлади.

**Тоза ва ёруғ ниятили
қалбларга тўғридан-тўғри
кириб бориляпти**

Маъмура ЗОҲИДОВА,
Ёзувчилар уюшмаси ўқув-методика
бўлими бошлиғи:

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси, Халқ таълими вазирлиги билан ҳамкорликда юртимиздаги барча мактабларга ижодий-маданий тарғиботчи лавозими учун номзодлар тавсия этилди. Ушбу лавозимда ишлаш истагида бўлган шоир, ёзувчи, адабиётшунос олим, журналист, кўйинки, ёш ижодкорлар рўйхати шакллантирилди ҳамда ўзларига яқин худуддаги мактабларга бириттирилди.

Виляятларда ижодкорлар сони кам бўлгани учун Низомда белгилангандик, ижодий салоҳиятли она тили ва адабиёт фани ўқитувчilarни ҳам ушбу лавозимда ишлаш учун жалол этилган. Тошкент шахридаги барча мактабларга шоир ва ёзувчилар, истеъодли журналистлар бириттирилди. 7317 та мактабга эса Халқ таълими вазирлиги она тили ва адабиёт фани ўқитувчilarни тавсия этган.

Барча тарғиботчиларнинг ўз иш дастури мавжуд. Амалга оширилган ишлар натижаси тез орада яқоп кўринди. Ўқувчиларнинг телевидение-радиода чиқишилари, вақтили матбуотда иштирок этишлари кузатилди.

Хар бир бола — бир олам

Хулкар ТЎЙМАНОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист:

Ўспирилник ва ўсмирилк даврини бошдан кечираётган ўқувчининг ўзига хос қалблари бор. Агар ота-она ёки педагог бу оламга нисбатан эхтиёткорона муносабатда бўлмаса, дилбандларимиз тақдиди чигаллашиб кетиши, нотуғри кадам босиши мумкин. Уларнинг қалб оламида содир бўлаётган эврилишларга йўл очиш, адабиётта, санъатта, маданий меросимизга ўшуфчаликни тарбиялаш давримизнинг ўткир муммосига айланиб бора.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси томонидан 2021 йилнинг апрель ойида Яшнобод туманинда 230-умутмалым масканига бириттирилди. „Еш қаламкаш“ тўғраги ташкил қилинган илк ойларда ўқувчilar сони дам қўлпайиб, дам озибай турар, эктимол, бунга азларниң тарбиялаш машрутотига вақти тўғри келмаслиги сабаб бўларди. Қолаверса, апрель-май ойларида болалар хиссий-эмоционал жиҳатдан толиқкан, ўкув ийли тугаб, таътилга чиқиши орзишиб кутаётган бир пайт

эди. Аммо киска муддат, яъни апрель, май, июнь ойларида бир қанча мактаб ўқувчиларининг хабар, мактолапар "Тонг ўлдузи" газетасида эълон қилинди. Уларнинг кувонганини кўрсангиз эди... Ахир мактаб тарихида яқин йилларда бундай ходиса бўлмаган!

Янги 2021-2022 ўкув йилида янги иш режаси билан ижодия мойил ўғиллизларни саралаб олди. Ҳаттоқи, 4-синф ўқувчиларидан бир гурухи ҳар пайшанча куни бўладиган машгулотга иштишк билин таллиниб келадиган бўлди. "Менинг мактабим" номли деворий газетасининг 2 марта ва Наврӯз байрамига бағишланган сонлари тайёланди.

7-а-синф ўқувчиси Фаёза Файзулаева ёзганини менга кимтишибина узатди. "Компьютер ўйинлари" деб сарлавча кўйиди. Қизиқиб, дарҳол кўз юргутиридим. Уни безовот қўлган, кўлига қалам олиши унданга мавзуда долзарб: воқеий ҳикоя қарҳамони Сайджон виртуал ўйинга берилб кетади, дарс қилишинунтади, ота-онасининг,

тўғраг аъзоси бу воқеани тўкиб чиқармаган, даврнинг муаммосини идрок этган, қалб "примаси"дан ўтказган. Ҳикоя қарҳамони балки унинг синфдоши, балки маҳалладоши, эктимол, қариндошидир. Ким бўлишидан катиби назар, у умумлашма бир образ. Шифокор ташхиси ва кўрсатмасидан сўнг, ҳикоя қарҳамони виртуал ўйинлар оламидан узоқлашиша қарор киласди. Зоро, унинг хуносаси ҳикояни "Тўғри карор" деб номлашга асос бўла олди.

"Тонг ўлдузи" газетаси тархиряти долзарб мавзуда ёзилган бу ҳикояни бахонидил ҳикояни бахонидил. Зоро, унинг хуносаси ҳикояни "Тўғри карор" деб номлашга асос бўла олди. "Менинг мактабим" номли деворий газетаси толиқкан ўзига хос қаламкаш мавзуда долзарб: воқеий ҳикоя қарҳамони Сайджон виртуал ўйинга берилб кетади, дарс қилишинунтади, ота-онасининг,

"Ижодий-маданий масалалар бўйича энг фаол тарғиботчи" танловининг голиблиари тақдирланди

Республика Мъянвият ва маърифат маркази томонидан Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси, Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси билан ҳамкорликда "Ижодий-маданий масалалар бўйича энг фаол тарғиботчи" танловининг республика босқичи бўлиб ўтди.

Мамлакатимизда иш марта ўтказилган мазкур Президентимизнинг 2021 йил 26 марта даги "Мъянвий-маърифий ишлар тизими"ни тубдан такомиллаштириш чора-тадбирларни тўғрисида" қарори икрошини тъминлаш, фаолияти намуналари ўйла кўйилган умумтаълим мактабларининг ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчилари иш тажрибасини оммалаштириш ҳамда уларнинг меҳнатини муносибрагатлантириши кўзда тутида.

Мазкур танловининг якуний — Республика босқичи 15-16 май кунлари бўлиб ўтди. Ўнда "Ижодий-маданий масалалар бўйича энг фаол тарғиботчи" танловининг ҳудудий босқичлари саралсанган 28 нафар тарғиботчи ўзаро беллашди. Голиблиларга махсус статуэтка, фахрий ёрлиқ, қимматбахо совғалар, пул мукофотлари, соvrиндорлар фаолияти юритидаган мактабларга эса китоблар жамланманси топширилди.

**Ижодкор болаларга ижодкор
устозлар албатта керак эди**

Феруза АДИЛОВА,
"Тонг ўлдузи" газетаси бош муҳаррири:

— Президентимиз ташабуси билан мактабларга ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчиларни нафакат мактабдаги фаоллиги, балки оммавий ахборот восита паридаги иштирокини ҳам анча жонлантириди. Эндилишида тарғиботчилар газетаси билан ўқувчиларни боғлашга хизмат килипти. Болаларни чин дилдан севган, уларнинг ижодига бефарқ бўймаган тарғиботчилар кўп. Маколаси, шеълари чиқан ўқувчиларни руҳлантариш орқали улар бошқаларда ҳам мутолаға қизиқиси ўйғотётганин рост. Зоро, кейини йилларда бироз газетадан узилиб қолган ўқувчилар энди ўз хошишлари билан "Тонг ўлдузи"га обуна бўла бошлади. Бундай албатта, уларни мутолаға, ижодига чорлаётганин ўрни катта.

Шу маънода, айтиш мумкинки, бу фаолият бекиз йўлга кўйилмади, бунда катта хикмат бор. Ижодкорлар қанъа кўп қашф килинса, энг аввало, ўша мактаб устозларни обрўси, ўқувчиларнинг таълим-тарбиясидаги ютуклиари, колверса, юртимиз тараққиётiga хизмат қилиши шубҳасиз. Кунорса янги-янги ёш муалифлар "Менинг иш шеърим ёки ҳикоям "Тонг ўлдузи"да чикибди", деб куонаётганин ўйил-қизиларни юз-қўзларига боқар эканмиз, кувончдан қалбимизда яна ва яна нурли умид чиғори ёнаверади. Ўз ишмизнинг нақадар масъулиятли эканини яна бир бозларни турди.

Тўғри, улар қашф килаётганин ўқувчиларнинг ҳаммасидан ёзувчи, широр қиқмас, лекин қайси соҳанинг эгаси бўлмасин, у адабиётни севади, адабиётни севган инсондан эса ёмонлик чиқмайди, ўз қасбнинг фидойиси бўлиши аниқ.

**Тарғиботчилар — энг яқин
қўмакчимиз**

Нодира ЮСУПОВА,
Юнусобод туманинадаги 302-мактаб
директорининг маънавий-маърифий
ишилар бўйича ўринбосари:

— Мактаблардаги маънавият масалалари бўйича директор ўринбосари ишининг чек-чегараси йўк, аслида. Ҳар бир боланинг кийим, юриши-турнирдан тортиб, дарсдан кейин тўғри уйга боришига бўлган жараёнга жавобгар улар. Узиниз ўйланг, мингдан, айрим мактабларда 2 мингдан зиёд ўқувчи бор. Шундай булгач, ижодкор ўқувчилар билан индивидуал ишлашга уларнинг вақти етмаслиги аниқ. Шу маънода, ижодий-маданий тарғиботчилар билан, маънавиятчиларга суняй бўлмоқда. Тўғриси, улар орқали ўзимиз ҳам ўқувчилар орасида ноёб қобилиятларни кашш атпазимиз. Айниска, бундан бўён тадбирларни ташкил этиш жараёнида тарғиботчиларнинг ёнимизда туриши кувонарли. Байрам дастурларни ҳам имкон қадар тарғиботчи билан бамаслаҳат тузисига ҳаракат киласади. Чунки ижодкор одамнинг нуқтаи назари, бадий диши бошқача бўлади. Шунинг учун улар ўқувчилар ижодига молисаб бўлганда шундай инсонлар маслаҳати керак бўлади.

Мехнат қилган элда азиз

Тарғиботчиларнинг мактабларга кириб бориши у ердаги ижодий мухитин жонлантириши баробарида иктидорли ўқувчилар билан ишлашнинг аниқ механизмлари яратилди. 10 мингга мактабдаги 10 минг тарғиботчи 10 нафардан болани ўз ортидан эргаштира опса ҳам, юз минглаб эртамиз эгалари ижодкорларга айланади.

Бугун мактаблардаги "Ёш ижодкорлар" тўғарагининг бир аъзоси сиратидан устозини тинглаб ўтирга көракўлар орасидан эса ёртга, албатта, машҳур ижодкорлар етиши чиқшига шубҳа йўк. Зоро, Республика Касаба уюшмалари федерацияси томонидан уштирилган "Менинг Президентим" ижодкор ишилар танловида айнан ана шу тўғаран вакилларидан 5 нафар республика босқичида иштирок этиб, совринли ўринларни кўлга киритганда, республика мактабларни юртимизда математика, инглиз тилини ва IQ тест бўйича ўтказилган рейтингни интеграциян олимпиадада 5 нафар ижодига мойил ўқувчиларнинг мутлақ бўлганни бунга умид ўтготди.

Фақат беғубор қалб эгалари билан ишлаётган ижодий-маданий тарғиботчиларнинг ўзлари ҳам бунга ишонч ва эзгу ният билан қарай билсалар бўлди.

**Муножкат МўМИНОВА,
"Янги Ўзбекистон" мухбири**

**Аллаберган БОЙЖНОВ,
Вирусология илмий-тадқиқот институти
бўлим бошлиғи, тиббиёт фанлари доктори**

Кейинги йилларда дунёда вирусли гепатитнинг В ва С тuri генотип тарқалмоқда. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг 2021 йил бўйича ҳисоботига кўра, дунё миқёсига В гепатитини юқтирганлар сони 300 милионга яқин ва С гепатит билан оғриланганлар сони 150 милиондан ошган.

Юртимиз Вирусология илмий-тадқиқот институти мутахассислари ўтказган пилот текширувларда В вирусли гепатит 2,3 фоиз ва С вирусли гепатит эса 3 фоиз ҳолатда аниқланган. Бу жуда катта

В ва С вирусли гепатит узоқ йиллар давомида организмда касаллик белгиларини намоён килмаган холда, жигар циррози ва жигар саротонига, С вирусли гепатит 70 фоизи гаҳолатда жигар циррозига сабаб бўлини мумкин.

Одатда жигар оғрииласлиги боис, инсон ўз танасида вирус бор ёки йўқлигини узоқ йиллар билмаган холда ҳаёт кечиради. Жигар циррози ривожлангандан кейин касалликнинг кўпигина клиник апоматларни юзага чиқади, лекин бу даворда касалликни даволаш ва асоратларининг кўпиги чиқади.

Давлатимиз раҳбарининг кўпиги чиқади, инсон ўз танасида вирус бор ёки йўқлигини узоқ йиллар билмаган холда ҳаёт кечиради. Жигар циррози ривожлангандан кейин касалликнинг кўпигина клиник апоматларни юзага чиқади, лекин бу даворда касалликни даволаш ва асоратларининг кўпиги чиқади.

Ўз вақтида профилактика ва диагностикани кўпиги чиқади, санитария-эпидемиологияни осоишталашиб тарқалмоқда. Жигар циррози ривожлангандан кейин касалликни даволаш ва асоратларни юзага чиқади, лекин бу даворда касалликни даволаш ва асоратларининг кўпиги чиқади.

С вирусли гепатит юқтириб олиш кавфи юқсанади, шундай касалликни даволаш ва асоратларни юзага чиқади, лекин бу даворда касалликни даволаш ва асоратларининг кўпиги чиқади.

Касаллик юқтириб олиш кавфи юқсанади, шундай касалликни даволаш ва асоратларни юзага чиқади, лекин бу даворда касалликни даволаш ва асоратларининг кўпиги чиқ

